

Notă privind Raportul de convergență al Băncii Centrale Europene

I. CONVERGENȚA ECONOMICĂ

Indicatori privind

evoluția :

- ❖ prețurilor,
- ❖ soldurilor bugetare,
- ❖ cursului de schimb,
- ❖ ratelor dobânzii.

(*Criteriile Maastricht*)

Raportul de convergență evaluează progresele înregistrate de statele membre cu statut de derogare, care nu au adoptat încă moneda euro, respectiv: Bulgaria, Cehia, Letonia, Lituania, Ungaria, Polonia, **România și Suedia**¹ privind gradul de convergență economică și juridică.

Cadrul de analiză se bazează pe o serie de indicatori privind evoluția prețurilor, soldurilor bugetare, cursului de schimb, ratelor dobânzii, precum și pe alți indicatori anticipativi și retrospectivi considerați utili pentru analiza aprofundată a sustenabilității procesului de convergență.

La baza cadrului de analiză privind convergența economică se află prevederile Tratatului, ce stipulează tratament egal de aplicare a criteriilor, utilizarea datelor efective, insistând pe caracterul sustenabil al convergenței, pe aplicarea criteriilor privind consecvența, transparența și simplitatea. Un rol esențial pentru sprijinirea creșterii sustenabilității activității economice pe termen mediu și lung este atribuit existenței unei guvernante robuste și a unor instituții solide.

Raportul de convergență examinează dacă a fost realizat un grad de convergență durabilă, analizând îndeplinirea următoarelor criterii:

- a. realizarea unui grad înalt de stabilitate a prețurilor, aceasta rezultă dintr-o rată a inflației apropiată de rata a cel mult trei state membre care au cele mai bune rezultate în materie de stabilitate a prețurilor
- b. raportul dintre deficitul public planificat sau real și produsul intern brut să nu depășească o valoare de referință de 3% din PIB².
- c. raportul dintre datoria publică și produsul intern brut să nu depășească o valoare de referință de 60% din PIB, cu excepția cazului în care acest raport se diminuează suficient și se apropie de valoarea de referință într-un ritm satisfăcător
- d. respectarea limitelor normale de fluctuație prevăzute de mecanismul cursului de schimb din Sistemul Monetar European, timp de cel puțin doi ani, fără devalorizarea monedei în raport cu moneda euro. Aceasta regulă presupune că un stat membru a respectat marjele normale de fluctuație prevăzute de mecanismul cursului de schimb, fără să cunoască tensiuni grave cel puțin pe parcursul ultimilor doi ani dinaintea examinării. În special, statul membru nu a devalorizat din proprie inițiativă cursul de schimb al monedei sale în raport cu euro în aceeași perioadă.
- e. criteriul de convergență al ratelor dobânzilor presupune că în cursul unei perioade de un an înaintea examinării, un stat membru a avut o rată a dobânzii nominală medie pe termen lung care nu poate depăși cu mai mult de 2 puncte procentuale pe aceea a cel mult trei state membre care au înregistrat cele mai bune rezultate în domeniul stabilității prețurilor. Ratele dobânzilor sunt calculate pe baza obligațiilor de stat pe termen lung sau a unor titluri comparabile, ținând seama de diferențele dintre definițiile naționale (rata dobânzii fiind calculată ca medie aritmetică a dobânzilor pe parcursul ultimelor 12 luni). Conceptul referitor la state membre cu cele mai bune rezultate este aplicat prin calcularea mediei aritmetice neponderate a ratelor dobânzilor pe termen lung ale aceluiași trei state membre incluse în calculul valorii de referință pentru criteriul stabilității prețurilor.³

¹ Prezentul raport nu include Danemarca și Regatul Unit care sunt state membre cu statut special, deși nu au adoptat încă moneda euro.

² Analiza evoluțiilor fiscale are la baza datele extrase din conturile naționale în conformitate cu ESA 95.

³ Data limită pentru transmiterea datelor a fost 30 aprilie 2012, acestea fiind furnizate de Comisia Europeană, din prognoze din diverse surse, precum și cele mai recente programe de convergență ale statelor analizate.

- ❖ Soldul contului curent
- ❖ Poziția investițională internațională netă
- ❖ Cursul de schimb efectiv real
- ❖ Cotele de piață ale exporturilor
- ❖ Costul unitar nominal cu forța de muncă
- ❖ Prețurile locuințelor
- ❖ Fluxul de credite acordate sectorului privat
- ❖ Datoria sectorului privat
- ❖ Datoria publică
- ❖ Rata șomajului

(Mecanismul de alertă – Tabloul de bord)

Rapoartele Comisiei iau în considerare rezultatele integrării piețelor, situația și evoluția balanțelor de plăți curente, precum și o examinare a evoluției costurilor salariale unitare. În acest sens noul pachet legislativ cuprinde un cadru consolidat de supraveghere (procedura privind dezechilibrele macroeconomice), al cărui obiectiv este prevenirea dezechilibrelor macroeconomice excesive, precum și planuri de măsuri corective. În scopul unei analize exhaustive, sunt comensurați indicatorii tabloului de bord pentru toate țările examinate în Raportul de convergență.

II. COMPATIBILITATEA LEGISLAȚIEI NAȚIONALE CU TRATATELE

În procesul de evaluare a convergenței juridice este examinată, atât compatibilitatea legislației naționale a statelor membre cu cea europeană, cât și dacă aplicarea prevederilor respectă spiritul Tratatului, respectiv independența organelor de decizie. Scopul evaluării convergenței juridice este acela de a facilita adoptarea de către Consiliu a deciziilor cu privire la îndeplinirea obligațiilor ce le revin pentru realizarea uniunii economice și monetare. Aceste condiții vizează în special independența băncilor centrale și integrarea juridică a Băncilor Centrale Naționale în Eurosistem.

În scopul identificării domeniilor în care legislația națională trebuie adaptată sunt examinate următoarele aspecte :

- ❖ compatibilitatea cu dispozițiile privind independența Băncii Centrale Naționale precum și respectarea principiilor confidențialității
- ❖ compatibilitatea cu dispozițiile referitoare la interdicțiile privind finanțarea monetară și interdicția privind accesul privilegiat
- ❖ integrarea juridică a Băncii Centrale Naționale în Eurosistem

III. STADIUL CONVERGENȚEI ECONOMICE

De la ultimul Raport de convergență din luna mai 2010, activitatea economică s-a redresat în anul 2011, în medie, în toate țările analizate. Noul pachet legislativ care a intrat în vigoare la data de 13 decembrie 2011 prevede consolidarea semnificativă a supravegherii politicilor fiscale, precum și o nouă procedură de supraveghere în vederea prevenirii și corectării dezechilibrelor macroeconomice. În numeroase țări sunt necesare ajustări durabile ale politicilor, ținând seama de un cumul de factori relevanți pentru integrarea și convergența economică:

- ❖ un grad ridicat de îndatorare publică sau privată, poate să afecteze, creșterea sustenabilă a producției;
- ❖ limitarea creșterilor salariale și stimularea productivității sunt, în continuare, necesare pentru a sprijini competitivitatea;
- ❖ multe țări trebuie să soluționeze necorelările la nivelul calificării forței de muncă și să încurajeze participarea pe piața forței de muncă;
- ❖ sunt necesare îmbunătățirea mediului de afaceri și măsuri de consolidare a guvernantei, precum și de ameliorare a calității instituțiilor;
- ❖ este esențială monitorizarea cât mai atentă a sectorului bancar și dezvoltarea piețelor de finanțare în moneda locală, îndeosebi pe scadențe mai lungi;
- ❖ continuarea procesului de convergență a nivelurilor veniturilor în majoritatea statelor membre analizate în acest raport va genera probabil presiuni suplimentare;
- ❖ sunt necesare ajustări sustenabile la nivelul politicilor;
- ❖ se impune identificarea unor soluții la adresa modificărilor demografice preconizate.

Criteriul stabilității prețurilor

3,1%

În perioada de referință aprilie 2011-martie 2012, valoarea de referință utilizată pentru criteriul stabilității prețurilor a fost de 3,1%. Bulgaria, Cehia și Suedia, au înregistrat rate medii ale inflației IAPC inferioare – în cazul Suediei, mult inferioare – valorii de referință. În celelalte țări, inflația IAPC s-a plasat la valori mult superioare celei de referință, cea mai amplă deviere fiind observată în **România**⁴ (Tabelul 1). Sub influența unui ansamblu de factori interni și externi, inflația a continuat să crească în anul 2011 în cele mai multe dintre țările analizate. În unele țări, ratele inflației au fost influențate în ultimii ani și de anumite măsuri adoptate în contextul consolidării fiscale, cum ar fi cele privind impozitele indirecte, prețurile administrate și accizele.

Prognozele principalelor instituții internaționale indică probabilitatea ca, în majoritatea țărilor analizate, inflația medie anuală să rămână, în linii mari, stabilă sau să scadă în perioada 2012-2013. O excepție notabilă o constituie Ungaria, unde se anticipează o creștere a inflației în anul 2012. Deteriorarea peste așteptări a activității economice ar contribui la atenuarea presiunilor inflaționiste.

În țările analizate din Europa Centrală și de Est, actualul proces de recuperare a decalajelor poate exercita, pe termen mai lung, noi presiuni în sensul creșterii asupra prețurilor și/sau asupra cursului de schimb nominal, deși amploarea exactă a acestui efect este dificil de apreciat.

Criteriul finanțelor publice

Deficit 3% din PIB

Datorie publică
60% din PIB

Cu excepția Suediei, la data prezentului raport, toate statele membre analizate fac obiectul unei proceduri de deficit excesiv, conform deciziei Consiliului UE. S-a stabilit ca termenele pentru remedierea acestei situații să fie următoarele: anul 2011 pentru Ungaria și Bulgaria, anul 2012 pentru Letonia, Lituania, Polonia și România, și anul 2013 pentru Cehia. Toate țările, cu excepția Suediei, Bulgariei și, temporar, a Ungariei, au înregistrat o pondere a deficitului bugetar în PIB superioară valorii de referință de 3% în anul 2011, deși aceasta s-a redus comparativ cu anul precedent.

În ianuarie 2012, Consiliul UE a constatat eșecul Ungariei în ceea ce privește aplicarea unor măsuri eficiente, ca reacție la recomandarea din iulie 2009. În consecință, în martie 2012, Consiliul a adoptat o decizie de suspendare a unei părți a angajamentelor din Fondul de coeziune al UE pentru Ungaria în anul 2013, precum și cea de-a cincea recomandare revizuită, prin care se solicită autorităților maghiare să pună capăt situației de deficit excesiv până în anul 2012. În acest sens, Ungariei i s-a recomandat să adopte măsurile necesare, inclusiv cele privind consolidarea fiscală suplimentară, pentru a atinge țintele prevăzute în programul actualizat de convergență pentru anul 2011. Letonia și **România**⁵, țări care făceau încă obiectul unor programe de asistență ale UE și FMI în anul 2011, au continuat procesul de consolidare fiscală strictă. Bulgaria și Lituania au implementat în continuare politici fiscale prudente bazate pe reducerea cheltuielilor, beneficiind de sprijinul unor evoluții ciclice pozitive, îndeosebi în cazul Lituaniei. Cehia și Polonia, țări care au permis funcționarea stabilizatorilor automați la începutul crizei financiare și economice mondiale, au trecut, de asemenea, la măsura consolidării fiscale. Se anticipează că Polonia va consemna o pondere a deficitului bugetar în PIB egală cu valoarea de referință, în timp ce pentru toate celelalte țări sunt proiectate valori în continuare inferioare.

Ponderea **datoriei publice** s-a menținut sub 40% din PIB în Bulgaria, Lituania, România și Suedia. În perioada 2002-2011, ponderea datoriei publice în PIB a crescut substanțial în Letonia (29,0 puncte procentuale) și Ungaria (24,7 puncte procentuale), urmate de Lituania (16,3 puncte procentuale), Cehia și Polonia (14,1 puncte procentuale fiecare) și România (8,4 puncte procentuale). În schimb, ponderea datoriei publice în PIB a consemnat, în anul 2011, o valoare mult inferioară celei din anul 2002 în Bulgaria și Suedia. Pentru anul 2012, Comisia Europeană preconizează creșterea ponderii datoriei publice în PIB în toate statele membre analizate în acest raport, cu excepția Ungariei, Poloniei și Suediei. Proiecțiile Comisiei Europene indică, de

⁴ în perioada iulie 2011-iunie 2011 IAPC este de 3,1%

⁵ Pentru 2012, deficitul bugetar în metodologia ESA este estimate la 2,8% în PIB

asemenea, faptul că ponderile datoriei publice se vor menține, în anul 2012, la valori inferioare celei de referință de 60% din PIB în toate țările, cu excepția Ungariei.

Criteriul cursului de schimb

Dintre țările analizate în acest raport, Letonia și Lituania participă în prezent la MCS II. În mod deosebit, s-a acceptat participarea Lituaniei la MCS II, cu menținerea regimului de consiliu monetar existent. În cadrul MCS II, niciuna dintre paritățile centrale analizate în raport nu a făcut obiectul unei devalorizări în perioada de referință (1 mai 2010-30 aprilie 2012).

Comparativ cu valorile medii din luna mai 2010, cel mai puternic s-au apreciat coroana suedeză și coroana cehă, reflectând cu precădere revirimentul economiilor acestor țări, ulterior crizei financiare și economice mondiale din perioada 2008-2009. Toate monedele țărilor care aplică strategia de țintire a inflației, cu excepția coroanei suedeze, au înregistrat depreciere semnificative față de euro în semestrul II 2011, dar au recuperat parțial aceste pierderi la începutul anului 2012. FMI a prelungit și, totodată, a extins încă de la începutul anului 2011 linia de credit flexibilă (*Flexible Credit Line*) cu caracter preventiv acordată Poloniei. Trebuie menționat faptul că Polonia nu a utilizat linia de credit flexibilă după înființarea acesteia. În cea mai mare parte a perioadei de referință, leul românesc a fost tranzacționat la niveluri mult inferioare cursului de schimb mediu înregistrat în luna mai 2010. Forintul maghiar⁶ s-a depreciat până la niveluri semnificativ inferioare cursului de schimb mediu din luna mai 2010. Având în vedere că programele de asistență financiară internațională pentru Ungaria și România⁷ au contribuit la diminuarea vulnerabilităților în plan financiar, este posibil ca acestea să fi favorizat și reducerea presiunilor exercitate asupra cursului de schimb.

Criteriul ratelor dobânzilor pe termen lung

5,8%

În perioada de referință aprilie 2011-martie 2012, valoarea de referință pentru ratele dobânzilor pe termen lung a fost de 5,8%. Acest rezultat a fost obținut prin adăugarea a 2 puncte procentuale la media aritmetică neponderată a ratelor dobânzilor pe termen lung a două dintre cele trei state membre cu cele mai bune rezultate din perspectiva stabilității prețurilor, respectiv Suedia (2,2%) și Slovenia (5,4%). Irlanda a dispus de acces foarte limitat la piețele financiare în perioada de referință, iar rata dobânzii pe termen lung a acestei țări a fost sensibil influențată de nivelul primelor de risc. Rata medie a dobânzii pe termen lung în Irlanda s-a plasat la 9,1%, nivel mult mai ridicat decât rata medie a dobânzii pe termen lung din celelalte două țări cu cele mai bune rezultate în ceea ce privește criteriul stabilității prețurilor și decât valoarea medie înregistrată atât în zona euro, cât și în toate statele membre ale UE.

În perioada de referință, șase dintre statele membre analizate (Bulgaria, Cehia, Letonia, Lituania, Polonia și Suedia) au înregistrat rate medii ale dobânzilor pe termen lung egale sau inferioare – în cazul Cehiei și al Suediei mult inferioare – valorii de referință de 5,8% aferente criteriului de convergență privind ratele dobânzilor (Tabelul 1). În **România** și Ungaria, ratele dobânzilor pe termen lung au depășit semnificativ valoarea de referință în decursul perioadei analizate. În România, ratele dobânzilor pe termen lung au fost afectate de evoluțiile economice nefavorabile, în timp ce Ungaria a suportat, în plus, consecințele percepției investitorilor în raport cu politicile guvernamentale aplicate. În perioada analizată, ratele dobânzilor pe termen lung s-au situat, în medie, la 7,3% în România și la 8,0% în Ungaria. Diferențialele de dobândă față de media zonei euro au fost de aproximativ 2,8 puncte procentuale, în medie, în cazul României (4,4 puncte procentuale față de randamentul asociat obligațiunilor zonei euro pe termen lung cu rating AAA). În Ungaria, diferențialele față de rata medie a dobânzii din zona euro s-au poziționat la 3,6 puncte procentuale (5,2 puncte procentuale față de randamentul atașat obligațiunilor zonei euro pe termen lung cu rating AAA).

⁶ În Ungaria, un program de asistență financiară internațională a fost implementat în perioada cuprinsă între luna noiembrie 2008 și sfârșitul anului 2010

⁷ La începutul anului 2011, pachetul de măsuri de asistență financiară internațională acordat pe o perioadă de doi ani României la începutul anului 2009 a fost înlocuit de un program de asistență financiară internațională cu caracter preventiv.

Alți factori relevanți:

- ❖ *poziția investițională internațională netă*
- ❖ *cursurile de schimb efective reale*
- ❖ *costurile unitare cu forța de muncă*
- ❖ *cotele de piață ale exporturilor*
- ❖ *rata șomajului*

Primul raport privind mecanismul de alertă a fost publicat de Comisie la data de 14 februarie 2012 și a inclus o evaluare economică și financiară calitativă bazată, printre altele, pe un tablou de bord orientativ și transparent, conținând un set de indicatori, ale căror valori au fost comparate cu pragurile orientative prevăzute în regulamentul menționat anterior (Tabelul 2). Conform raportului privind mecanismul de alertă, realizarea unei analize detaliate este necesară în cazul a trei țări examinate în acest raport, respectiv Bulgaria, Ungaria și Suedia. România, constituie, în prezent, obiectul unui program UE-FMI cu caracter preventiv și nu a fost, prin urmare, analizată în raportul privind mecanismul de alertă. Letonia, care a finalizat un program de asistență financiară internațională coordonat de UE și FMI în luna ianuarie 2012, a fost inclusă în raportul privind mecanismul de alertă, dar s-a numărat, împreună cu Cehia, Lituania și Polonia, printre țările pentru care nu s-a recomandat realizarea unei analize aprofundate.

Poziția investițională internațională netă calculată ca pondere în PIB s-a menținut la valori negative ridicate, peste pragul orientativ de -35% din PIB în toate țările analizate, cu excepția Suediei. Aceste valori negative au depășit -80% din PIB în Bulgaria și Ungaria în anul 2011, reflectând deficitele persistente ale contului curent, nivelurile ridicate ale investițiilor străine directe în economie, precum și alte investiții mai volatile (în special sub formă de împrumuturi și depozite), acumulate, în principal, în perioada anterioară crizei economice și financiare mondiale. Pe baza definiției din tabloul de bord, în perioada 2008-2011, **cursurile de schimb efective reale** au cunoscut o depreciere în Ungaria, Polonia și România, precum și în Cehia și în Letonia. În cazul Poloniei, deprecierea înregistrată a fost apropiată de pragul orientativ de 11%. La polul opus, Bulgaria, Lituania și Suedia au consemnat o apreciere a cursului de schimb efectiv real. În plus, ritmul de creștere, cumulat pe trei ani, a **costurilor unitare cu forța de muncă**, care s-au situat la niveluri foarte ridicate în perioada anterioară crizei în toate țările analizate, cu excepția Cehiei, s-a menținut, în anul 2011, peste pragul orientativ de 12% în Bulgaria și **România**. În anul 2011, **cotele de piață ale exporturilor** au crescut în toate țările analizate, cu excepția Ungariei și Suediei, unde acestea au scăzut. Pe piața forței de muncă, procesul de ajustare s-a materializat într-un nivel relativ ridicat al **șomajului**, care a depășit, în anul 2011, pragul orientativ de 10% (medie pe trei ani) în Letonia (17,1%), Lituania (15,6%) și Ungaria (10,7%). **Consolidarea cadrului instituțional**, inclusiv în domeniul statistic, reprezintă o altă variabilă complementară importantă care trebuie studiată ca un factor suplimentar relevant pentru sustenabilitatea integrării și convergenței economice.

IV. SINTEZE PE ȚĂRI

4/4

BULGARIA

- a) În perioada de referință aprilie 2011- martie 2012, **rata medie anuală a inflației IAPC** înregistrată în Bulgaria a fost de 2,7%, nivel inferior valorii de referință de 3,1% corespunzătoare criteriului privind stabilitatea prețurilor. Analiza retrospectivă arată că inflația anuală măsurată prin prețurile de consum a avut un caracter volatil, situându-se în intervalul 2,3%-12,0% în ultimii zece ani. Analizând evoluțiile recente, rata anuală a inflației a urmat o traiectorie în general descendentă, după vârful de 4,6% consemnat în luna martie 2011, situându-se la 1,7% în luna martie 2012. Declinul inflației s-a datorat scăderii prețurilor alimentelor și produselor energetice, reflectând totodată efectul de bază asociat majorării accizelor la tutun la începutul anului 2010. Cele mai recente prognoze disponibile privind inflația furnizate de principalele instituții internaționale indică o creștere a acesteia în perioada 2012-2013, până la valori cuprinse între 2,1% și 3,1% în anul 2012 și între 2,3% și 3,3% în anul 2013. Odată cu intensificarea ritmului de redresare economică, în contextul unui regim de curs de schimb fix, trendul de apreciere a cursului de schimb real se va manifesta probabil prin valori mai ridicate ale inflației. În concluzie, cu toate că rata medie anuală a inflației IAPC se situează în prezent sub nivelul de referință, există preocupări cu privire la sustenabilitatea convergenței inflației.

- b) În prezent, Bulgaria face obiectul unei proceduri de deficit excesiv, conform unei decizii a Consiliului UE. În anul de referință 2011, Bulgaria a înregistrat un **deficit bugetar** de 2,1% din PIB, nivel inferior valorii de referință de 3%. Ponderea **datoriei publice** brute în PIB a fost de 16,3%, nivel semnificativ inferior valorii de referință de 60%. Pentru anul 2012 Comisia Europeană prognozează scăderea deficitului bugetar la 1,9% din PIB și creșterea ponderii datoriei publice în PIB la 17,6%.
- c) În perioada de referință de doi ani, **leva bulgărească nu a participat la MCS II**, dar a fost ancorată la euro în contextul aranjamentului de tip consiliu monetar adoptat în luna iulie 1997. Moneda Bulgariei nu a consemnat nicio deviere de la cursul de schimb de 1,95583 BGN/1 EUR.
- d) În perioada de referință aprilie 2011- martie 2012, **ratele dobânzilor pe termen lung** s-au situat, în medie, la 5,3%, valoare inferioară celei de referință de 5,8% corespunzătoare criteriului de convergență privind ratele dobânzilor.
 - ✚ **Poziția investițională internațională netă** a consemnat o deteriorare pronunțată, de la -25,3% din PIB în anul 2002 la -101,8% în anul 2009, ameliorându-se ulterior la -94,7% în anul 2010 și la -85,3% în anul 2011.

Crearea unui mediu favorabil convergenței sustenabile în Bulgaria necesită, printre altele, implementarea unor politici economice care să asigure stabilitatea macroeconomică, inclusiv stabilitatea sustenabilă a prețurilor. Este necesară continuarea procesului de consolidare fiscală prin reducerea cheltuielilor publice și implementarea reformelor în sectorul administrației fiscale.

Legislația nu îndeplinește toate cerințele privind independența băncii centrale, interdicția de finanțare monetară și integrarea juridică a BC în Eurosistem.

- a) În perioada de referință aprilie 2011 - martie 2012, **rata medie anuală a inflației IAPC** înregistrată în Cehia a fost de 2,7%, nivel inferior valorii de referință de 3,1% corespunzătoare criteriului privind stabilirea prețurilor. Analiza retrospectivă arată că inflația anuală a urmat un trend, în general, descrescător până în anul 2003, iar ulterior a fluctuat îndeosebi în intervalul 1,6%-3% până la finele anului 2007, când și-a reluat traiectoria ascendentă. Cele mai recente prognoze disponibile privind inflația, furnizate de principalele instituții internaționale, indică o scădere a acesteia în perioada 2012-2013 de la nivelul ridicat consemnat în prezent până la valori cuprinse între 3,1% și 3,5% în anul 2012 și între 1,9% și 2,2% în anul 2013.
- b) În prezent, Cehia face obiectul unei proceduri de deficit excesiv, conform unei decizii a Consiliului UE. În anul de referință 2011, Cehia a înregistrat un **deficit bugetar** de 3,1% din PIB, nivel superior valorii de referință de 3%. Ponderea **datoriei publice** brute în PIB a fost de 41,2%, nivel inferior valorii de referință de 60%. Pentru anul 2012 Comisia Europeană prognozează scăderea deficitului bugetar până la 2,9% din PIB și majorarea ponderii datoriei publice în PIB la 43,9%. Cehia trebuie să asigure reducerea sustenabilă a deficitului bugetar sub nivelul de referință de 3% în anul 2013 și ulterior, în conformitate cu cerințele aferente PDE.
- c) În perioada de referință de doi ani, coroana cehă **nu a participat la MCS II**, ci a fost tranzacționată în condițiile unui regim de **curs de schimb** flexibil. Coroana cehă s-a apreciat treptat în raport cu euro în anul 2010 și s-a stabilizat pe parcursul anului 2011, depreciindu-se din nou către finele anului.
- d) În perioada de referință aprilie 2011- martie 2012, ratele **dobânzilor pe termen lung** s-au situat, în medie, la 3,5%, fiind astfel semnificativ inferioare valorii de referință de 5,8% corespunzătoare criteriului de convergență privind ratele dobânzilor.
 - ✚ **Poziția investițională internațională netă** a Cehiei a consemnat o deteriorare pronunțată, de la -15,5% din PIB în anul 2002 la -48,5% în anul 2010 și la -49,7% în anul 2011.

Crearea unui mediu favorabil convergenței sustenabile în Cehia necesită, printre altele, menținerea unei politici monetare orientate către stabilitatea prețurilor, îmbunătățirea cadrului fiscal intern și aplicarea unor măsuri de consolidare fiscală cuprinzătoare și credibile. Consolidarea fiscală necesită implementarea de noi măsuri, pe lângă cele deja aprobate și incluse în programul bugetar pentru anul 2012 și menținerea unei politici prudente în privința cheltuielilor pe termen mediu.

Legislația nu îndeplinește toate cerințele privind independența băncii centrale, confidențialitatea, interdicția de finanțare monetară și integrarea juridică a BC în Eurosistem.

3/4

CEHIA

- a) În perioada de referință aprilie 2011- martie 2012, **rata medie anuală a inflației IAPC** înregistrată a fost de 4,1%, nivel net superior valorii de referință de 3,1% corespunzătoare criteriului privind stabilitatea prețurilor. Analiza retrospectivă arată că inflația măsurată prin prețurile de consum a avut un caracter foarte volatil, variind între -1,2% și 15,3% (medii anuale) în ultimii zece ani. Cele mai recente prognoze disponibile privind inflația furnizate de principalele instituții internaționale indică o scădere a acesteia în perioada 2012-2013 până la valori cuprinse între 2,5% și 2,6% în anul 2012 și între 2,1% și 2,5% în anul 2013.
- b) În prezent, Letonia face obiectul unei proceduri de deficit excesiv, conform unei decizii a Consiliului UE. În anul de referință 2011, Letonia a înregistrat un **deficit bugetar** de 3,5% din PIB, valoare superioară valorii de referință de 3%. Ponderea **datoriei publice** brute în PIB s-a situat la 42,6%, nivel inferior valorii de referință de 60%. Pentru anul 2012 Comisia Europeană prognozează reducerea deficitului bugetar la 2,1% din PIB și creșterea ponderii datoriei publice în PIB la 43,5%.
- c) **Moneda letonă participă la MCS II** începând cu data de 2 mai 2005. În ultimii doi ani, latsul s-a menținut în apropierea nivelului parității sale centrale. În perioada de referință, deviația maximă în sens ascendent a cursului de schimb de la paritatea centrală a MCS II s-a situat la 0,9%, în timp ce deviația maximă în sens descendent a atins 1%. Cu privire la perioada analizată, în anul 2010 au fost eliberate tranșe pentru Letonia, dar statul leton nu a tras suma rămasă de 3,0 miliarde EUR în anul 2011.
- d) În perioada de referință aprilie 2011-martie 2012, **ratele dobânzilor pe termen lung** s-au situat, în medie, la 5,8%, valoare egală cu valoarea de referință de 5,8% corespunzătoare criteriului de convergență privind ratele dobânzilor.
- ✚ **Poziția investițională internațională netă** a Letoniei s-a deteriorat considerabil, de la -41,3% din PIB în anul 2002 până la -82,7% din PIB în anul 2009, stabilizându-se la -80,2% din PIB în anul 2010 și reducându-se ulterior la -72,5% din PIB în anul 2011.

Crearea unui mediu favorabil convergenței sustenabile în Letonia necesită implementarea unor politici economice care să asigure stabilitatea macroeconomică în ansamblu, inclusiv stabilitatea sustenabilă a prețurilor.

Legislația nu îndeplinește toate cerințele privind independența băncii centrale, interdicția de finanțare monetară și integrarea juridică a BC în Eurosistem.

- a) În perioada de referință aprilie 2011- martie 2012, **rata medie anuală a inflației IAPC** înregistrată a fost de 4,2%, nivel net superior valorii de referință de 3,1% corespunzătoare criteriului privind stabilitatea prețurilor. Analiza retrospectivă arată că inflația a avut un caracter volatil, variind între -1,1% și 11,1% (medii anuale) în ultimii zece ani. Cele mai recente prognoze disponibile privind inflația furnizate de principalele instituții internaționale indică o scădere a acesteia până la valori cuprinse între 2,7% și 3,1% în anul 2012 și între 2,5% și 2,9% în anul 2013.
- b) În prezent, Lituania face obiectul unei proceduri de deficit excesiv, conform unei decizii a Consiliului UE. În anul de referință 2011, Lituania a înregistrat un **deficit bugetar** de 5,5% din PIB, nivel net superior valorii de referință de 3%. Ponderea **datoriei publice** în PIB a fost de 38,5%, nivel semnificativ inferior valorii de referință de 60%. Pentru anul 2012 Comisia Europeană prognozează reducerea deficitului bugetar la 3,2% din PIB și creșterea ponderii datoriei publice în PIB la 40,4%.
- c) **Moneda lituaniană participă la MCS II** începând cu data de 28 iunie 2004. În perioada de referință de doi ani, litasul s-a menținut stabil la paritatea centrală de 3,45280 LTL/1 EUR.
- d) În perioada de referință aprilie 2011- martie 2012, **ratele dobânzilor pe termen lung** s-au situat, în medie, la 5,2%, nivel inferior valorii de referință de 5,8% corespunzătoare criteriului de convergență privind ratele dobânzilor.
- ✚ **Poziția investițională internațională netă** s-a deteriorat de la -32,6% din PIB în anul 2002 până la -58,6% din PIB în anul 2009, dar s-a ameliorat treptat ulterior la -55,9% din PIB în anul 2010 și la -52,2% din PIB în anul 2011.

Crearea unui mediu favorabil convergenței sustenabile în Lituania necesită implementarea unor politici economice care să asigure stabilitatea macroeconomică în ansamblu, inclusiv stabilitatea sustenabilă a prețurilor.

Legislația nu îndeplinește toate cerințele privind independența băncii centrale.

2/4

UNGARIA

- a) În perioada de referință aprilie 2011-martie 2012, **rata medie anuală a inflației IAPC** înregistrată a fost de 4,3%, nivel net superior valorii de referință de 3,1% corespunzătoare criteriului privind stabilitatea prețurilor. Analiza retrospectivă arată că inflația anuală măsurată prin prețurile de consum a fluctuat între 3,5% și 7,9% în ultimii zece ani. Cele mai recente prognoze disponibile privind inflația furnizate de principalele instituții internaționale indică o creștere a acesteia în anul 2012 până la valori cuprinse între 4,9% și 5,5%, urmată în anul 2013 de o scădere până la valori cuprinse între 2,9% și 3,9%.
 - b) În prezent, Ungaria face obiectul unei proceduri de deficit excesiv, conform unei decizii a Consiliului UE. În anul de referință 2011 a înregistrat un **excedent bugetar** temporar de 4,3% din PIB. Ponderea **datoriei publice** brute în PIB a fost de 80,6%, nivel net superior valorii de referință de 60%. Pentru anul 2012, Comisia Europeană prognozează un deficit bugetar care se încadrează în ținta de 2,5% din PIB și o pondere a datoriei publice în PIB în scădere la 78,5%.
 - c) În perioada de referință de doi ani, **forintul maghiar nu a participat la MCS II**. Întreruperea negocierilor dintre autoritățile maghiare și UE și FMI cu privire la eventualitatea acordării unui nou pachet financiar în a doua parte a anului 2011 a contribuit la deprecierea forintului în semestrul II 2011, existând posibilitatea ca trenarea discuțiilor ulterioare să fi sporit volatilitatea forintului după aceasta.
 - d) În perioada de referință aprilie 2011- martie 2012, **ratele dobânzilor pe termen lung** s-au situat, în medie, la 8,0%, valoare net superioară celei de referință de 5,8% corespunzătoare criteriului de convergență privind ratele dobânzilor.
- ✚ **Poziția investițională internațională netă** a Ungariei a consemnat o deteriorare pronunțată, de la -65,2% din PIB în anul 2002 până la -117,9% în anul 2009, ameliorându-se ulterior la -112,7% în anul 2010 și la -105,2% în anul 2011.

Crearea unui mediu favorabil convergenței sustenabile în Ungaria necesită, printre altele, o politică monetară orientată spre stabilitate, inclusiv un cadru instituțional stabil care să mențină încrederea pieței în independența deplină a băncii centrale.

Legislația nu îndeplinește toate cerințele privind independența băncii centrale, ortografierea unică a euro și integrarea juridică a BC în Eurosistem.

1/4

POLONIA

- a) În perioada de referință aprilie 2011-martie 2012, **rata medie anuală a inflației IAPC** înregistrată de Polonia a fost de 4,0%, nivel net superior valorii de referință de 3,1% corespunzătoare criteriului privind stabilitatea prețurilor. Analiza retrospectivă arată că inflația anuală măsurată prin prețurile de consum a fluctuat între 0,7% și 4,2% în ultimii zece ani, în principal ca urmare a impactului șocurilor exercitate de prețurile externe și a fluctuațiilor cursului de schimb. Cele mai recente prognoze disponibile privind inflația furnizate de principalele instituții internaționale indică o scădere a acesteia în perioada 2012-2013 până la valori cuprinse între 2,5% și 3,8% în anul 2012 și între 2,5% și 2,9% în anul 2013.
- b) În prezent, Polonia face obiectul unei proceduri de deficit excesiv, conform unei decizii a Consiliului UE. În anul de referință 2011, Polonia a înregistrat un **deficit bugetar** de 5,1% din PIB, cu mult peste valoarea de referință de 3%. Ponderea datoriei publice brute în PIB a fost de 56,3%, nivel inferior valorii de referință de 60%. În anul 2012, Comisia Europeană prognozează reducerea deficitului bugetar la 3% din PIB și scăderea ponderii datoriei publice în PIB la 55%.
- c) În perioada de referință de doi ani, **zlotul polonez nu a participat la MCS II**, ci a fost tranzacționat în condițiile unui regim de curs de schimb flexibil. În contextul unei perioade mai îndelungate, în luna martie 2012, atât cursul de schimb efectiv real al zlotului polonez, cât și cursul real bilateral față de euro s-au situat la niveluri apropiate de mediile istorice corespunzătoare pe zece ani.

- d) În perioada de referință aprilie 2011-martie 2012, **ratele dobânzilor pe termen lung** s-au situat, în medie, la 5,8%, valoare egală cu valoarea de referință de 5,8% corespunzătoare criteriului de convergență privind ratele dobânzilor.
- ✚ **Poziția investițională internațională netă** a Poloniei s-a deteriorat considerabil, de la -34,9% din PIB în anul 2002 la -64,0% din PIB în anul 2010 și la -63,5% din PIB în anul 2011

Crearea unui mediu favorabil convergenței sustenabile în Polonia necesită, printre altele, menținerea unei politici monetare orientate spre stabilitatea prețurilor pe termen mediu.

Legislația nu îndeplinește toate cerințele privind independența băncii centrale, confidențialitatea, interdicția de finanțare monetară și integrarea juridică a BC în Eurosistem.

1/4

ROMÂNIA

- a) În perioada de referință aprilie 2011- martie 2012, **rata medie anuală a inflației IAPC** înregistrată s-a situat la 4,6%, nivel net superior valorii de referință de 3,1% corespunzătoare criteriului privind stabilitatea prețurilor. Analiza retrospectivă arată că inflația anuală măsurată prin prețurile de consum a scăzut de la niveluri foarte înalte la începutul anilor 2000 până în anul 2007, când trendul descrescător s-a inversat. Cele mai recente prognoze disponibile privind inflația furnizate de principalele instituții internaționale relevă faptul că rata inflației se va accelera în perioada 2012-2013 de la niveluri minime istorice și va varia între 2,9% și 3,1% în anul 2012 și între 3,1% și 3,7% în anul 2013.
- b) În prezent, România face obiectul unei decizii a Consiliului UE privind existența unui deficit excesiv. În anul de referință 2011, România a înregistrat un **deficit bugetar** de 5,2% din PIB, valoare net superioară celei de referință de 3%. Ponderea **datoriei publice** brute în PIB s-a situat la 33,3%, fiind net inferioară valorii de referință de 60%. Pentru anul 2012, Comisia Europeană prognozează scăderea deficitului bugetar la 2,8% din PIB și majorarea ponderii datoriei publice în PIB la 34,6%.
- c) În perioada de referință de doi ani, **leul românesc nu a participat la MCS II**, ci a fost tranzacționat în condițiile unui regim de curs de schimb flexibil. În contextul unei perioade mai îndelungate, în luna martie 2012, atât cursul de schimb real efectiv al leului, cât și cursul de schimb real bilateral față de euro s-au situat în apropierea mediilor istorice din ultimii zece ani, în timp ce contul curent și de capital al României a cunoscut o ajustare semnificativă în ultimii ani.
- d) **Ratele dobânzilor pe termen lung** s-au situat, în medie, la 7,3% în perioada de referință aprilie 2011-martie 2012, nivel net superior valorii de referință de 5,8% corespunzătoare criteriului de convergență privind ratele dobânzilor.
- ✚ **Poziția investițională internațională netă** a României s-a deteriorat puternic, de la -21,2% din PIB în anul 2002 la -63,8% din PIB în anul 2010 și la -61,6% din PIB în anul 2011.

Crearea unui mediu favorabil convergenței sustenabile în România necesită, printre altele, o politică monetară orientată spre stabilitate și implementarea strictă a planurilor de consolidare fiscală.

Legislația nu îndeplinește toate cerințele privind independența băncii centrale, interdicția de finanțare monetară și integrarea juridică a BC în Eurosistem.

4/4

- a) În perioada de referință aprilie 2011- martie 2012, **rata medie anuală a inflației IAPC** înregistrată s-a situat la 1,3%, nivel net inferior valorii de referință de 3,1% corespunzătoare criteriului privind stabilitatea prețurilor. Analiza retrospectivă arată că inflația a avut o evoluție în general moderată, rata inflației înregistrând un nivel mediu de 1,8% în ultimii zece ani, care reflectă credibilitatea politicii monetare susținute de dinamica salarială redusă și de gradul avansat de dezvoltare economică al acestei țări. Cele mai recente prognoze disponibile privind inflația furnizate de principalele instituții internaționale relevă faptul că rata inflației se va accelera în perioada 2012-2013, variind între 1,1% și 2,5% în anul 2012 și între 1,4% și 2,0% în anul 2013.
- b) Suedia nu face obiectul unei decizii a Consiliului UE privind existența unui deficit excesiv. În anul de referință 2011, Suedia a înregistrat un **excedent bugetar** de 0,3%

din PIB, respectând, prin urmare, cu ușurință, valoarea de referință corespunzătoare unui deficit de 3% din PIB. Ponderea **datoriei publice** în PIB s-a situat la 38,4%, nivel net inferior valorii de referință de 60%. Pentru anul 2012, Comisia Europeană anticipează că soldul bugetar va înregistra un deficit de 0,3% din PIB, iar ponderea datoriei publice va scădea până la 35,6% din PIB.

- c) În perioada de referință de doi ani, **coroana suedeză nu a participat la MCS II**, ci a fost tranzacționată în condițiile unui regim de curs de schimb fl exhibil. Coroana suedeză s-a apreciat semnificativ față de euro în perioada anterioară lunii martie 2011, deprecându-se ușor ulterior și reluându-și aprecierea începând cu finele anului 2011. În contextul unei perioade mai îndelungate, în luna martie 2012, atât cursul de schimb real efectiv al coroanei suedeze, cât și cursul de schimb real bilateral față de euro s-au situat în apropierea mediilor istorice din ultimii zece ani.
 - d) În perioada de referință aprilie 2011-martie 2012, **ratele dobânzilor pe termen lung** s-au situat, în medie, la 2,2%, nivel net inferior valorii de referință de 5,8% corespunzătoare criteriului de convergență privind ratele dobânzilor.
- ✚ **Poziția investițională internațională netă** a Suediei a consemnat o îmbunătățire progresivă, de la -22,1% din PIB în anul 2002 până la -8,5% din PIB în anul 2010 și -6,8% din PIB în anul 2011.

Menținerea unui mediu favorabil convergenței sustenabile în Suedia necesită, printre altele, continuarea unei politici monetare orientate către stabilitate și a unor politici fiscale sănătoase pe termen mediu.

Legislația nu îndeplinește toate cerințele privind independența băncii centrale, interdicția de finanțare monetară și integrarea juridică a BC în Eurosistem.

Tabel 1: Indicatorii economici de convergență

		Stabilitatea prețurilor	Finanțele publice			Cursul de schimb		Rata dobânzii pe termen lung
		Rata inflației IAPC ¹⁾	Țară cu deficit excesiv ^{2),3)}	Excedentul (+)/deficitul (-) bugetar ⁴⁾	Datoria publică brută ⁴⁾	Monedă care participă la MCS II ³⁾	Cursul de schimb față de euro ⁵⁾	Rata dobânzii pe termen lung ⁶⁾
Bulgaria	2010	3,0	Nu	-3,1	16,3	Nu	0,0	6,0
	2011	3,4	Da	-2,1	16,3	Nu	0,0	5,4
	2012	2,7 ¹⁾	Da ³⁾	-1,9	17,6	Nu ³⁾	0,0 ³⁾	5,3 ⁶⁾
Republica Cehă	2010	1,2	Da	-4,8	38,1	Nu	4,4	3,9
	2011	2,1	Da	-3,1	41,2	Nu	2,7	3,7
	2012	2,7 ¹⁾	Da ³⁾	-2,9	43,9	Nu ³⁾	-1,8 ³⁾	3,5 ⁶⁾
Letonia	2010	-1,2	Da	-8,2	44,7	Da	-0,4	10,3
	2011	4,2	Da	-3,5	42,6	Da	0,3	5,9
	2012	4,1 ¹⁾	Da ³⁾	-2,1	43,5	Da ³⁾	1,1 ³⁾	5,8 ⁶⁾
Lituania	2010	1,2	Da	-7,2	38,0	Da	0,0	5,6
	2011	4,1	Da	-5,5	38,5	Da	0,0	5,2
	2012	4,2 ¹⁾	Da ³⁾	-3,2	40,4	Da ³⁾	0,0 ³⁾	5,2 ⁶⁾
Ungaria	2010	4,7	Da	-4,2	81,4	Nu	1,7	7,3
	2011	3,9	Da	4,3	80,6	Nu	-1,4	7,6
	2012	4,3 ¹⁾	Da ³⁾	-2,5	78,5	Nu ³⁾	-6,1 ³⁾	8,0 ⁶⁾
Polonia	2010	2,7	Da	-7,8	54,8	Nu	7,7	5,8
	2011	3,9	Da	-5,1	56,3	Nu	-3,2	6,0
	2012	4,0 ¹⁾	Da ³⁾	-3,0	55,0	Nu ³⁾	-2,4 ³⁾	5,8 ⁶⁾
România	2010	6,1	Da	-6,8	30,5	Nu	0,7	7,3
	2011	5,8	Da	-5,2	33,3	Nu	-0,6	7,3
	2012	4,6 ¹⁾	Da ³⁾	-2,8	34,6	Nu ³⁾	-2,8 ³⁾	7,3 ⁶⁾
Suedia	2010	1,9	Nu	0,3	39,4	Nu	10,2	2,9
	2011	1,4	Nu	0,3	38,4	Nu	5,3	2,6
	2012	1,3 ¹⁾	Nu ³⁾	-0,3	35,6	Nu ³⁾	1,9 ³⁾	2,2 ⁶⁾
Valoarea de referință ⁷⁾		3,1%		-3,0%	60,0%			5,8%

Sursa: Comisia Europeană (Eurostat) și BCE.

1) Variații procentuale anuale medii. Datele pentru anul 2012 se referă la perioada aprilie 2011-martie 2012.

2) Se referă la situația în care o țară a constituit obiectul unei decizii a Consiliului UE privind existența unui deficit excesiv pentru cel puțin o parte a anului.

3) Informațiile pentru anul 2012 se referă la perioada anterioară datei-limită pentru transmiterea datelor statistice (30 aprilie 2012).

4) Procent în PIB. Datele pentru anul 2012 provin din prognozele Comisiei Europene – primăvara anului 2012.

5) Variații procentuale anuale medii. Datele pentru anul 2012 sunt calculate ca variații procentuale ale mediei pentru perioada 1 ianuarie 2012-30 aprilie 2012, comparativ cu media anului 2011. Valoarea pozitivă (negativă) indică aprecierea (deprecierea) în raport cu euro.

6) Rate ale dobânzii anuale medii. Datele pentru anul 2012 se referă la intervalul aprilie 2011-martie 2012.

7) Valoarea de referință se referă la perioada aprilie 2011-martie 2012 pentru inflația măsurată prin IAPC și pentru ratele dobânzilor pe termen lung și la anul 2011 pentru soldul bugetar și datoria publică.]

Tabelul 2 Tablou de bord pentru supravegherea dezechilibrelor macroeconomice

		Indicatori privind dezechilibrele externe/competitivitatea					Dezechilibre interne				
		Soldul contului curent ¹⁾	Poziția investițională internațională netă ²⁾	Cursul de schimb efectiv real, deflatat cu IAPC ³⁾	Cotele de piață ale exporturilor ⁴⁾	Costul unitar nominal cu forța de muncă ⁵⁾	Prețurile locuințelor, deflate cu consumul ⁶⁾	Fluxul de credite acordate sectorului privat ⁷⁾	Datoria sectorului privat ⁸⁾	Datoria publică ⁹⁾	Rata șomajului ⁷⁾
Bulgaria	2009	-19,1	-101,8	18,6	18,3	38,5	-	19,0	175	15	6,4
	2010	-11,0	-94,7	10,4	15,8	33,9	-11,1	-0,2	169	16	7,6
	2011	-3,0	-85,3	2,8	18,2	20,3	-	-	-	16	9,4
Republica Cehă	2009	-2,9	-46,2	13,6	10,1	8,7	-4,6	0,7	76	34	5,5
	2010	-2,8	-48,5	12,7	10,2	5,1	-3,4	1,7	77	38	6,1
	2011	-3,0	-49,7	-0,1	9,3	1,8	-	-	-	41	6,9
Letonia	2009	-9,0	-82,7	23,7	31,8	42,0	-42,4	-6,1	147	37	10,2
	2010	-0,5	-80,2	8,5	14,0	0,4	-3,9	-8,8	141	45	14,4
	2011	3,5	-72,5	-0,6	24,7	-15,1	-	-	-	43	17,1
Lituania	2009	-7,6	-58,6	16,9	22,7	16,0	-33,5	-11,5	88	29	8,0
	2010	-2,3	-55,9	9,1	13,9	0,8	-8,7	-5,3	81	38	12,5
	2011	1,5	-52,2	3,5	26,4	-9,0	-	-	-	39	15,6
Ungaria	2009	-4,9	-117,9	7,8	6,6	14,1	-	5,2	170	80	8,4
	2010	-2,1	-112,7	-0,5	1,4	3,9	-6,7	-18,7	155	81	9,7
	2011	0,8	-105,2	-3,7	-0,2	3,9	-	-	-	81	10,7
Polonia	2009	-5,5	-58,8	-4,0	27,9	12,8	-4,7	3,9	72	51	8,3
	2010	-5,0	-64,0	-0,5	20,1	12,4	-6,1	3,8	74	55	8,3
	2011	-4,3	-63,5	-10,9	12,8	5,4	-	-	-	56	9,2
România	2009	-9,7	-62,2	-4,8	32,7	45,9	-	7,9	123	24	6,4
	2010	-6,7	-63,8	-10,4	21,3	36,6	-12,1	1,7	78	31	6,6
	2011	-4,3	-61,6	-2,8	24,0	13,0	-	-	-	33	7,2
Suedia	2009	8,4	-11,4	-8,4	-14,8	12,1	-0,1	4,8	248	43	6,9
	2010	7,6	-8,5	-2,5	-11,3	5,6	6,3	2,5	235	39	7,6
	2011	7,0	-6,8	4,3	-10,8	1,5	-	6,3	233	38	8,1
Prag		-4,0/ +6,0%	-35,0%	±11,0%	-6,0%	+12,0%	+6,0%	+15,0%	+160%	+60%	+10,0%

Sursa: Comisia Europeană (Eurostat, DG ECFIN) și BCE.

1) Pondere în PIB, medie pe trei ani.

2) Pondere în PIB.

3) Index: 1999=100; variație procentuală pe trei ani pentru alte 35 de țări industrializate. O valoare pozitivă indică o pierdere de competitivitate.

4) Variație procentuală pe cinci ani.

5) Variație procentuală pe trei ani.

6) Variație procentuală anuală.

7) Medie pe trei ani.